

Sociaal Domein
Beleid Sociaal Domein

De Raad

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft programma Rijswijk samen dichtbij

datum 24 september 2024
bijlage(n) -

1. Inleiding

Sinds 2015 loopt de toegang tot ondersteuning door de wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet via het sociaal domein van de gemeenten. Ook bieden we als gemeente toegang tot schuldhulpverlening vanuit de wet Gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Ongeveer 1 op de 10 Rijswijkse inwoners maakte in 2023 gebruik van een voorziening in het sociaal domein. Een deel van die inwoners (14%) heeft meerdere ondersteuningsvragen en maakt gebruik van drie voorzieningen of meer.¹

De afgelopen jaren zijn er diverse initiatieven geweest om het integraal samenwerken van teams in het sociaal domein te verbeteren. Zowel tussen gemeentelijke teams als met onze partners in de stad (denk aan Consulent in de school, Vroeg erop af!, Serviceteam bij geldzorgen). Voor inwoners of huishoudens die meerdere of complexe ondersteuningsvragen hebben, is het soms toch nog moeilijk om de juiste weg te vinden in het sociaal domein. Wij bereiken deze inwoners niet of die inwoners krijgen niet de ondersteuning die zij nodig hebben.

Wij werken daarom aan een sociaal domein- breed programma voor het verbeteren van de integrale toegang en dienstverlening. We willen uw raad met deze brief graag informeren over het programma.

2. Kern informatie

Wat willen we met het programma bereiken?

Hoofddoel van het programma is goede dienstverlening aan inwoners door betere samenwerking in het sociaal domein. Het programma moet leiden tot:

- **Betere communicatie en vindbaarheid;** we bieden duidelijkheid richting inwoners en professionals over het diverse ondersteuningsaanbod dat er beschikbaar is vanuit het sociaal domein en de weg daar naartoe
- **Een stevige generalistische basis aan de voorkant;** we bundelen functies en expertise van de huidige teams op een centrale plek. Informatie en advies aan inwoners wordt integraal aangeboden vanuit 'vindplaatsen' zoals wijkcentra, de huisartsenpraktijk en de bibliotheek. De ondersteuningsvraag van inwoners en de urgentie van de vraag wordt breed onderzocht. Indien nodig en gewenst wordt er een integraal plan opgesteld en is er één persoon die de inwoner helpt bij de coördinatie van het plan. We breiden de taken van onze toegang uit op het gebied van normaliseren en outreachend² werken.

¹ Bron: [Rijswijk in Cijfers - Sociaal domein - Rijswijk](#)

² Outreachend betekent hier: zelf als professional initiatief nemen door inwoners op te zoeken en (ongevraagd) hulp en diensten aan te bieden

- **Duidelijke afspraken voor procesregie en escalatie (doorbraak);** er zijn situaties waarin de ondersteuning van een inwoner vastloopt op basis van tegenstrijdige regels of procedures binnen het sociaal domein. In dat geval zorgen we voor snellere besluitvorming met afweging vanuit de menselijke maat.

Daarnaast hebben we als doel om inwoners beter toe te leiden naar algemene (preventieve) voorzieningen in plaats van de individuele maatwerkvoorzieningen die er bij de gemeente kunnen worden aangevraagd. Daarmee willen we ergere problematiek en duurdere zorg voorkomen. Preventie en een goede toeleiding hangen nauw met elkaar samen. Als we onze inwoners eerder willen bereiken, dan moeten we wel een passend preventief aanbod beschikbaar hebben in de stad. Onze inwoners vinden dat preventieve aanbod alleen als de informatie over het aanbod duidelijk is en makkelijk beschikbaar. We sluiten met het programma Rijswijk samen dichtbij daarom aan op ontwikkelingen voor betere preventie zoals het actieplan preventief jeugdbeleid.

Op welke landelijke ontwikkelingen sluit dit programma aan?

Stevige lokale teams

Twee landelijke ontwikkelingen met als voornaamste in steek 'jeugd' zijn het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming³ en de Hervormingsagenda jeugd⁴ waarin het versterken van de lokale teams een belangrijke opdracht is voor gemeenten. Het gaat om stevige lokale teams die:

- integraal kijken
- dichtbij zijn
- mandaat hebben en zelf ook direct ondersteuning kunnen bieden
- uitgaan van bestaanszekerheid als belangrijke voorwaarde voor zelfredzaamheid⁵

De VNG heeft namens alle gemeenten bij het Rijk toegezegd dat alle gemeenten in 2028 die sterke lokale teams hebben. In 'het richtinggevend kader voor een goede toegang, sterk lokaal team en dienstverlening' van de VNG (maart 2024) staan kenmerken uitgewerkt waar we als gemeente aan moeten voldoen in 2028. Met het programma Rijswijk samen dichtbij zetten we een eerste stap om te voldoen aan de gestelde kaders. Met input en ondersteuning vanuit Movisie en de VNG onderzoeken we wat er de komende jaren nog meer nodig is om ons voor te bereiden op de opdracht die op ons afkomt voor de lokale teams.

Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams)

Het verschil in interpretatie van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is een veelgehoord obstakel voor integrale dienstverlening. Om dit knelpunt tegen te gaan, is de Wams in ontwikkeling. De Wams regelt dat gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om tot een gecoördineerde aanpak te komen voor mensen of gezinnen met meerdere problemen. Gemeenten en andere betrokken organisaties die deze gezinnen helpen, kunnen makkelijker samenwerken en gegevens uitwisselen. De beoogde inwerkingtreding van de Wams was juli 2024 maar is vertraagd door de val van het kabinet. Toch wordt er geadviseerd aan gemeenten om zich alvast voor te bereiden op de komst van deze wet. Met dit programma geven we gehoor aan dat advies.

Hoe stemmen we af met onze samenwerkingspartners?

De dienstverlening van de gemeente in de toegang hangt nauw samen met en kent overlap met de dienstverlening van partners in de stad (bijv. het geven van informatie en advies, vraagverheldering, outreachend werken). We moeten nauw samenwerken met onze partners zoals huisartsen, Welzijn Rijswijk, de GGD, de jeugdgezondheidszorg en vele andere (subsidie)partners. Daarom stemmen we veelvuldig af met onze partners. De afstemming vond tot nu toe via individuele gesprekken plaats. In het 4^e kwartaal van 2024 organiseren we een bijeenkomst voor alle partners in het sociaal

³ Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er over 5 tot 10 jaar (2026-2031) uit zou kunnen zien. Het is een gezamenlijke ambitie van de VNG, en de ministeries van Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport om het stelsel eenvoudiger te maken met minder verschillende organisaties met verantwoordelijkheden en meer ondersteuning aan inwoners vanuit het lokale team

⁴ De hervormingsagenda heeft verschillende ontwikkelingslijnen, bijv. reikwijdte jeugdwet en zo 'thuis mogelijk'. Eén van de ontwikkelingslijnen is ook 'stevige lokale teams' waarbij het de ambitie is om altijd ondersteuning te bieden vanuit het lokale team ook voor huishoudens en gezinnen waar onveiligheid of een ontwikkelingsbedreiging aan de orde is. Vanuit het lokale team wordt er een verbinding gelegd naar gespecialiseerde hulp maar het lokale team blijft betrokken.

⁵ Het werken aan bestaanszekerheid en het wegnemen van financiële stress wordt landelijk steeds meer benadrukt als belangrijke voorwaarde voor inwoners om ook doelen op te kunnen pakken op andere leefgebieden Bron: Movisie en Werkplaatsen sociaal domein (2022). *Werken aan bestaanszekerheid*

domein en de sociale basis en bespreken we met de partners hoe we verder samen kunnen optrekken binnen dit programma.

Hoe betrekken we de inwoners?

Inwoners worden van begin tot einde uitgenodigd om mee te denken, mee te ontwerpen en ervaringen te delen. Er zijn interviews afgenomen bij inwoners en inwoners zijn uitgenodigd om een 'toegangsscan' van Movisie in te vullen. Ook was er een inwonerbijeenkomst op 27 mei jl. in de vorm van een buurt diner waar 34 inwoners aan deelnamen.

Als communicatiemiddel is er op het platform voor inwonerparticipatie [Burgerparticipatieplatform | Gemeente Rijswijk](#) een project opgestart waarop inwoners het verloop van het programma kunnen volgen.

Adviesraad sociaal domein

De Adviesraad sociaal domein is in de verkennende fase bijgepraat en heeft positief gereageerd op de plannen. In november wordt de adviesraad weer geïnformeerd en geraadpleegd voor de uitvoerende fase van het programma.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Wat is de planning van het programma?

Het programma bevindt zich nu in de ontwikkelfase (voorbereiding). De uitvoeringsfase van het programma start volgens planning in oktober 2024. In het eerste kwartaal van 2026 wordt het programma geëvalueerd en wordt er besloten over de afronding en borging. De raad wordt t.z.t. geïnformeerd over de uitkomsten.

Financiële gevolgen

Het financiële kader vormt een uitdaging voor de beoogde verandering. De meeste kosten betreffen inzet personeel en worden budgetneutraal gedekt. Er zijn incidentele extra kosten voor bijvoorbeeld communicatie, training en projectleiding in 2024 (€80.000,-), 2025 (€246.000), 2026 (€140.000,-). Al deze kosten dekken we met incidentele middelen uit de SPUK Integraal zorg akkoord (IZA). De financiële dekking voor 2024 is verwerkt in de 2^e halfjaarrapportage van 2024.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

Bijlage(n):
Geen